

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University

અભ્યાસક્રમ : M. Com. Semester - 1
વિષય કોડ : MC01EC101
વિષય : પડતર હિસાબી પદ્ધતિ (Cost Accounting)

Max. Marks : 15

સ્વાધ્યાય કાર્ય - 1				
ક્રમ	વિગત			ગુણભાર
પ્રશ્ન-1	નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 400 શબ્દોમાં આપો.			(01 x 05 = 05)
1	પડતર હિસાબી પદ્ધતિ અને સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.			
2	મનીષ લિમિટેડ એક વસ્તુનું ઉત્પાદન તૈયાર થયા બાદ તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે લઈ જવામાં આવે છે તે પહેલાં તે બે પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. નીચેની માહિતી પરથી જરૂરી પ્રક્રિયા ખાતા તૈયાર કરો:			
	વિગત	પ્રક્રિયા P (રૂ.)	પ્રક્રિયા Q (રૂ.)	તૈયાર માલ (રૂ.)
	શરૂઆતનો સ્ટોક	15000	18000	45000
	પ્રત્યક્ષ માલસમાન	30000	31500	-
	પ્રત્યક્ષ મજૂરી	22400	22500	-
	કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા	21000	9000	-
	આખર સ્ટોક	7400	9000	22500
	શરૂઆતના સ્ટોકમાં સમાવેલ આંતરપ્રક્રિયા નફો	-	3000	16500
	બીજી પ્રક્રિયામાં લઈ જતાં ફેરબદલી કિંમત પર નફાના %	25%	20%	-
	પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતર પ્રમાણે ગણવામાં આવે છે. તૈયારમાલનો સ્ટોક પ્રક્રિયા Q માંથી જે કિંમતે ફેરબદલી થાય છે તે કિંમતે ગણવામાં આવે છે. આ સમય દરમિયાન વેચાણ રૂ. 380,000 નું હતું તૈયાર કરો:			
	1. દરેક કક્ષાએ નફો દર્શાવતા પ્રક્રિયા ખાતા			
	2. કુલ નફો અને નહીં મળેલ નફાનું પત્રક			
	3. પાકા સરવૈયાના હેતુ માટે સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન			
પ્રશ્ન-2	નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 400 શબ્દોમાં આપો.			(01 x 05 = 05)
1	હોટલ રાજદીપમાં કુલ 30 સીંગલ બેડરૂમ છે. હોટલનું મકાન માસિક રૂ. 50,000 ના ભાડાથી ભાડે રાખ્યું છે. જેના પર 10% લેખે મ્યુ. વેરા ચૂકવવાની જવાબદારી હોટલ માલિકની છે. હોટલ સ્ટાફના પગાર નીચે મુજબ છે.			

		રૂ.													
	1) એક મેનેજરનો માસિક પગાર	25,000													
	2) બે સહાયક મેનેજરનો - દરેકનો માસિક પગાર	15,000													
	3) ચાર સુપરવાઈઝર - દરેકનો માસિક પગાર	12,000													
	4) 20 રૂમ એટેન્ડન્ટ દરેકનો માસિક પગાર	6,000													
	5) 10 સફાઈ કર્મચારી - દરેકનો માસિક પગાર	5,000													
	6) 4 સિક્યુરીટી ગાર્ડસ - દરેકનો માસિક પગાર	7,500													
	વર્ષ દરમિયાનના ખર્ચા નીચે મુજબ છે:														
	કેન્ટીનના ખર્ચ (50% સ્થિર)	50,000													
	લોન્ડ્રી ખર્ચા (ચલિત)	30,000													
	સજાવટ અને સુશોભન ખર્ચ (40% સ્થિર)	80,000													
	પાવર વીજળી અંગેના ખર્ચ (25% સ્થિર)	1,10,000													
	સમારકામ અને જાળવણી (50% સ્થિર)	1,10,000													
	ઓફિસ ખર્ચા (સ્થિર)	1,25,000													
	વોશીંગ મશીન, એસી, ફર્નિચર વિ.નો ઘસારો (50% સ્થિર)	60,000													
	હોટલ માલિક પોતાના ખર્ચ ઉપરાંત 25% નફો મળી રહે એ રીતે રૂમ દીઠ ભાડું નક્કી કરવા માગે છે. રૂમ દિવસનું ભાડું દર્શાવો.														
	વર્ષ દરમિયાન રૂમ વપરાશ નીચે મુજબ છે.														
	<table border="1"> <tr> <td>રૂમની સંખ્યા</td> <td>30</td> <td>25</td> <td>20</td> <td>15</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>દિવસો-રોકાણ</td> <td>100</td> <td>50</td> <td>50</td> <td>100</td> <td>60</td> </tr> </table>	રૂમની સંખ્યા	30	25	20	15	10	દિવસો-રોકાણ	100	50	50	100	60		
રૂમની સંખ્યા	30	25	20	15	10										
દિવસો-રોકાણ	100	50	50	100	60										
2	સંકલિત હિસાબી પદ્ધતિની હિસાબીનોંધો લખો.														
પ્રશ્ન-3	નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો.		(05 x 01 = 05)												
1	પડતર હિસાબી પદ્ધતિના લક્ષણો જણાવો.														
2	સામાન્ય બગાડ એટલે શું?														
3	સેવા પડતર પદ્ધતિના મુખ્ય લક્ષણો જણાવો.														
4	બિન સંકલિત હિસાબી પદ્ધતિનો અર્થ આપો.														
5	સંકલિત હિસાબી પદ્ધતિની મર્યાદાઓ સમજાવો.														

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University

અભ્યાસક્રમ : M. Com. Semester - 1
વિષય કોડ : MC01EC101
વિષય : પડતર હિસાબી પદ્ધતિ (Cost Accounting)

Max. Marks : 15

સ્વાધ્યાય કાર્ય - 2														
ક્રમ	વિગત	ગુણભાર												
પ્રશ્ન-1	નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 400 શબ્દોમાં આપો.	(01 x 05 = 05)												
1	<p>નીચેની માહિતી સેજલ લિમિટેડના પડતરના રેકોર્ડમાંથી વર્ષ 2020 માટે મેળવેલ છે.</p> <table><tr><td>કાચો માલ</td><td>રૂ. 30,000</td></tr><tr><td>મજૂરી</td><td>રૂ. 18,000</td></tr><tr><td>કારખાના ખર્ચ</td><td>રૂ. 12,000</td></tr><tr><td>ઓફિસ ખર્ચ</td><td>રૂ. 6,000</td></tr><tr><td>વેચાણ વિતરણ ખર્ચ</td><td>રૂ. 1,500</td></tr><tr><td>ઉત્પાદન અને વેચાણ</td><td>1,500 એકમો</td></tr></table> <p>નફાનો દર પડતર પર 33 1/3% છે.</p> <p>વર્ષ 2021 માટે સેજલ લિમિટેડ નીચેના અંદાજો આપે છે.</p> <ol style="list-style-type: none">1) કાચા માલના ભાવમાં 20% વધારો થશે..2) મજૂરીના દરમાં 10% વધારો થશે.3) કારખાના ખર્ચ અને ઓફિસ ખર્ચ 50% ચલિત અને 50% સ્થિર.4) વેચાણ ખર્ચ એકમ દીઠ 20% ઘટશે.5) ઉત્પાદન અને વેચાણ 2250 એકમોનું થશે. <p>2020 ના નફાના દર મુજબ ગણતરી કરી 2021 માં એકમ દીઠ વેચાણ કિંમત કેટલી રાખવી તે નક્કી કરો.</p>	કાચો માલ	રૂ. 30,000	મજૂરી	રૂ. 18,000	કારખાના ખર્ચ	રૂ. 12,000	ઓફિસ ખર્ચ	રૂ. 6,000	વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	રૂ. 1,500	ઉત્પાદન અને વેચાણ	1,500 એકમો	
કાચો માલ	રૂ. 30,000													
મજૂરી	રૂ. 18,000													
કારખાના ખર્ચ	રૂ. 12,000													
ઓફિસ ખર્ચ	રૂ. 6,000													
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	રૂ. 1,500													
ઉત્પાદન અને વેચાણ	1,500 એકમો													
2	મુખ્ય પ્રવૃત્તિ અને પડતર ચાલક વિષે વિગતવાર સમજાવો.													
પ્રશ્ન-2	નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 400 શબ્દોમાં આપો.	(01 x 05 = 05)												
1	પડતર અંકુશની વિવિધ પદ્ધતિઓ વિષે સમજાવો.													
2	પડતર ઓડિટ અહેવાલ વિષે નોંધ લખો.													
પ્રશ્ન-3	નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો.	(05 x 01 = 05)												
1	કિંમત નિર્ધારણને અસર કરતાં પરિબલોના નામ જણાવો.													
2	પ્રવૃત્તિ આધારિત પડતર પદ્ધતિના હેતુઓ સમજાવો.													

3	પડતર ઘટાડાના લક્ષણો જણાવો.	
4	લક્ષ્યાંક પડતર નક્કી કરવાના તબક્કાઓ સમજાવો.	
5	પડતર ઓડિટરની ગેરલાયકાતો જણાવો.	